

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EUK	23. februar 2005

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Finansministeriets supplerende notat vedrørende dagsordenspunkt 1c for rådsmøde (økonomi- og finansministre) den 17. februar 2005.

Aktuelt notat vedrørende ECOFIN den 17. februar 2005

Dagsordenspunkt 1c): Proceduren vedr. uforholdsmæssigt store underskud: Rådsbeslutning vedrørende pålæg under Traktatens artikel 104.9 til Grækenland

Baggrund

Rådets henstilling under Traktatens artikel 104.7 om at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør

Grækenlands offentlige budgetunderskud for 2003 blev i maj 2004 opgjort til 3,2 pct. af BNP, hvilket er over Traktatens referenceværdi for budgetunderskuddet på 3 pct. af BNP. Kommissionen skønnede endvidere, at underskuddet også ville overskride 3-procentsgrænsen i 2004.

ECOFIN vedtog derfor på rådsmødet den 5. juli 2004 på grundlag af henstillinger fra Kommissionen

- en rådsbeslutning om eksistensen af et uforholdsmæssigt stort underskud i Grækenland, jf. Traktatens artikel 104.6
- en rådshenstilling til Grækenland om at bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør, jf. Traktatens artikel 104.7.

Rådshenstillingen til Grækenland anbefaler flg.:

- de græske myndigheder bør bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort budgetunderskud til ophør hurtigst muligt og senest i 2005 (d.v.s. året efter Rådets konstatering af det uforholdsmæssigt store underskud). Rådet fastlægger en frist til den 5. november 2004 for den græske regerings iværksættelse af virksomhedsfulde foranstaltninger;
- for at sikre, at det uforholdsmæssigt store underskud korrigeres senest i 2005, bør de græske myndigheder iværksætte budgetkorrigerende foranstaltninger, hovedsageligt af strukturel karakter, der svarer til 1 pct. af BNP akkumuleret i 2004 og 2005, helst ligeligt fordelt mellem de to år;
- de græske myndigheder bør endvidere sikre, at den offentlige bruttogæld mindskes tilstrækkeligt og nærmer sig referenceværdien på 60 pct. af BNP med tilfredsstillende hastighed, og være særlig opmærksom på faktorer udover netto-låntagningen, som bidrager til ændringer i gældens niveau;
- de græske myndigheder bør snarest forbedre indsamlingen og behandlingen af data vedr. offentlige finanser med henblik på at udbedre de alvorlige mangler, som har vist sig på dette område.
- Rådet opfordrer endvidere de græske myndigheder til at sikre at konsolideringen i retning af et mellemfristet budget tæt på balance eller i overskud fortsætter gennem en reduktion af det konjunkturrensede underskud med mindst 0,5 pct. af BNP per år, efter korrektionen af det uforholdsmæssigt store underskud.

Revision af Grækenlands statistik for offentlige finanser

I forbindelse med EU-landenes indberetninger om offentlige finanser til Kommissionen og Eurostats verificering og offentliggørelse af landenes budgetstatistik for 2000-2003 den 23. september 2004, blev det græske underskud for 2003 revideret til 4,6 pct. af BNP, mens underskuddene for 2000, 2001 og 2002 blev revideret til hhv. 4,1, 3,7 og 3,7 pct. af BNP, jf. tabel 1, ligesom underskuddene for 1997-1999 nu er opgjort til over 3 pct. af BNP.

Statistikrevisionen indebærer således, at Grækenlands opgjorte underskud for 2003 og skønnet for underskuddet i 2004 er væsentlig større end vurderet på tidspunkterne for Kommissionens iværksættelse af proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud den 19. maj 2004 og for Rådets henstilling af 5. juli 2004, jf. tabel 1. Hvis resultatet af statistikrevisionen havde været kendt på tidspunktet for rådshenstillingen, ville den påkrævede anbefaling om budgetforbedringer for at bringe underskuddet ned under 3 pct. af BNP senest i 2005 have været større.

Tabel 1: Grækenlands budgetsaldo og gæld, 2000-2006

<i>Pct. af BNP</i>	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
	<i>Notifikationer</i>				<i>Kommissionens prognose</i>		
Budgetsaldo							
<i>Opgørelse/skøn nu¹</i>	-4,1	-3,7	-3,7	-4,6	-5,5	-3,6	-3,0
<i>Opgørelse/skøn på tidspunktet for henstillingen²</i>	-2,0	-1,4	-1,4	-3,2*	-3,2	-2,8	
Gæld							
<i>Opgørelse/skøn nu¹</i>	114,0	114,7	112,5	109,9	112,2	111,9	110,2
<i>Opgørelse/skøn på tidspunktet for henstillingen²</i>	106,2	106,9	104,7	103,0	102,8	101,7	

1: Tal for 2000-2003 er fra notifikationerne af 1. september 2004. Skøn for 2004-2006 er fra Kommissionens prognose af 26. oktober 2004.

2: Tal for 2000-2003 er fra tidligere opgørelser til og med notifikationerne af 1. marts 2004 (*:2003-underskuddet blev revideret fra 3,0 til 3,2 pct. af BNP den 7. maj 2004). Skøn for 2004-2006 er fra Kommissionens prognose af 7. april 2004.

ECOFIN har behandlet sagen om revision af den græske budgetstatistik på en række rådsmøder og afsluttede sagen den 7. december 2004, hvor Rådet vedtog konklusioner om bl.a. årsagerne til statistikrevisionen og noterede, at Kommissionen agter at indlede en traktatkrænkelsesprocedure mod Grækenland. ECOFIN annoncerede endvidere, at man snarest og på grundlag af en henstilling fra Kommissionen vil vurdere situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud i Grækenland.

Rådets beslutning under Traktatens artikel 104.8 om manglende iværksættelse af virkningsfulde foranstaltninger inden for tidsfristen i henstillingen under artikel 104.7.

ECOFIN vedtog på rådsmødet den 18. januar 2004 på grundlag af en henstilling fra Kommissionen

- en rådsbeslutning, der slår fast, at Grækenland ikke har iværksat virkningsfulde foranstaltninger i opfølgning på rådshenstillingen under artikel 104.7 af 5. juli 2004 inden for den i henstillingen fastsatte tidsfrist den 5. november 2004

Rådsbeslutningen konkluderer i sine præmisser bl.a., at

- finanspolitikken var klart ekspansiv i 2004 i modsætning til Rådes anbefalinger

- de budgettiltag, der er annonceret for 2005, giver en budgetforbedring, som mere end kompenserer for budgetforringelsen i 2004, men som ikke vurderes at være tilstrækkelig til at sikre et underskud på under 3 pct. af BNP i 2005 (den konjunkturrensede saldo blev forringet i 2004 og ventes forbedret i 2005, så den samlede forbedring udgør 0,8 procentenheder, mens henstillingen anbefalede Grækenland at sikre en strukturel forbedring på 1 procentenhed i 2004-2005, helst ligeligt fordelt mellem de to år. Kommissionen skønner i sin økonomiske prognose, at det faktiske underskud vil udgøre 3,6 pct. af BNP i 2005).
- gældskvoten falder ikke med tilfredsstillende hastighed, og regeringen har ikke gennemført effektive tiltag for at nedbringe faktorer udover nettolåntagningen, som trækker i retning af højere gæld
- Grækenland har forbedret kvaliteten af budgetstatistik, men yderligere skridt skal sikre rettidig og korrekt budgetstatistik i overensstemmelse med EU-reguleringen.

Rådet kan ifølge artikel 104.8 beslutte at offentliggøre sin henstilling, hvis det konstaterer, at dets henstilling ikke er fulgt op af virkningsfulde foranstaltninger inden for den fastsatte tidsfrist; henstillingen til Grækenland blev imidlertid offentliggjort i forbindelse med vedtagelsen den 5. juli 2004.

Indhold

ECOFIN ventes på rådsmødet den 17. februar 2005 at tage stilling til den videre håndtering af proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud i forhold til Grækenland.

Rådet kan ifølge Traktatens artikel 104.9 beslutte at pålægge et medlemsland inden for en bestemt frist at træffe foranstaltninger til den nedbringelse af underskuddet, som Rådet skønner nødvendig for at rette op på situationen. En sådan rådsbeslutning om pålæg træffes i givet fald inden for en måned efter, at Rådet i henhold til artikel 104.8 har konstateret, at der ikke er truffet virkningsfulde foranstaltninger i opfølgning på en rådshenstilling under artikel 104.7.

Rådet træffer afgørelse om pålæg på grundlag af en henstilling fra Kommissionen og med et flertal på to tredjedele af sine medlemmers stemmer, idet stemmer afgivet af det berørte medlemsland dog ikke medregnes (jf. artikel 104.13), ligesom stemmerettighederne for medlemslande med dispensation (inklusive Danmark) suspenderes (jf. artikel 122.5).

Kommissionens henstilling om en rådsbeslutning under Traktatens artikel 104.9 om at rette pålæg til Grækenland

Kommissionen har den 9. februar 2005 rettet en henstilling til Rådet m.h.p. en rådsbeslutning, der retter pålæg til Grækenland om at træffe foranstaltninger til at korrigere det uforholdsmæssigt store underskud.

Kommissionen anfører i begrundelsen for sin henstilling, at Rådet i en beslutning om at rette pålæg under artikel 104.9 kan beslutte at fastholde tidsfristen for korrektion af det uforholdsmæssigt store underskud fastsat i råds-

henstillingen under artikel 104.7 – i dette tilfælde 2005 – eller beslutte at fastsætte en ny tidsfrist.

Kommissionen finder, at der i forbindelse med beslutningen om tidsfristen skal tages højde for flg. i Grækenlands tilfælde: For det første vil det faktiske 2004-underskud vise sig at være væsentligt højere end forventet, da henstillingen under artikel 104.7 blev vedtaget. For det andet vil tiltagene i det græske 2005-budget - på basis af Kommissionens prognose og under forudsætning af at tiltagene gennemføres fuldt ud - medføre en reduktion af underskuddet på ca. 1,9 procentenheder, hvilket ikke er tilstrækkeligt til at bringe underskuddet ned fra de skønnede 5,5 pct. af BNP i 2004 til under 3 pct. af BNP i 2005. I lyset af en række budget- og vækstmæssige risici kan det vise sig nødvendigt med en reduktion af underskuddet på mere end 2,6 procentenheder, hvis det uforholdsmæssigt store underskud skal korrigeres i 2005, hvilket vil kræve yderligere budgetforbedrende tiltag svarende til mindst 0,7 procentenheder i 2005 (udover tiltagene svarende til 1,9 procentenheder indeholdt i 2005-budgettet).

Kommissionen finder, at tidsfristen for korrektion af det uforholdsmæssigt store underskud i lyset af disse forhold bør udskydes til 2006.

Kommissionen vurderer – på basis af 2005-budgettet samt sine skøn for græske vækstrater på 3,3 pct. i både 2005 og 2006 og et output gap der ventes at stige fra 1,7 pct. i 2005 til 1,9 pct. i 2006, hvilket i sig selv vurderes at forbedre saldoen med ca. 0,1 pct. af BNP – at en korrektion af det uforholdsmæssigt store underskud i 2006 vil kræve budgetforbedrende tiltag af permanent karakter svarende til mindst 0,6 pct. af BNP i 2006.

På den baggrund har Kommissionen i sin henstilling lagt op til en formel rådsbeslutning, der retter pålæg om, at

Grækenland skal

- bringe situationen med et uforholdsmæssigt stort underskud til ophør så hurtigt som muligt og senest i 2006 i kraft af
 - en streng gennemførelse af 2005-budgettet som det er vedtaget af Parlamentet. Dette bør – på basis af Kommissionens makroøkonomiske skøn og det skønnede underskud på 5,5 pct. af BNP i 2004 – sikre et faktisk underskud på ca. 3,6 pct. af BNP i 2005, og
 - gennemførelse af budgetforbedrende tiltag af permanent karakter, som sikrer en korrektion af underskuddet på mindst 0,6 procentenheder i 2006. Dette bør – på basis af Kommissionen makroøkonomiske skøn og under forudsætning af at 2005-budgettet implementeres fuldt ud – sikre, at underskuddet bringes under 3 pct. af BNP i 2006
- styrke indsatsen for at identificere og kontrollere faktorer udover nettolåntagningen, som bidrager til ændringer i gældens niveau, m.h.p. at sikre, at den offentlige bruttogæld mindskes tilstrækkeligt og nærmer sig referenceværdien på 60 pct. af BNP med tilfredsstillende hastighed i overensstemmelse med korrektionen af det uforholdsmæssigt store underskud
- styrke indsatsen for at sikre rettidig og korrekt budgetstatistik i overensstemmelse med EU-reguleringen.

- fremlægge en rapport, senest den 21. marts 2005, der redegør for planer om beslutninger rettet mod at respektere anbefalingerne i denne beslutning. Kommissionen og Rådet vil analysere rapporten m.h.p. at vurdere Grækenlands efterlevelse af denne beslutning.
- fremlægge rapporter inden den 31. oktober 2005, 30. april 2006 og 31. oktober 2006, der redegør for fremskridt i forhold til at respektere anbefalingerne i denne beslutning. Kommissionen og Rådet vil analysere disse rapporter m.h.p. at vurdere Grækenlands efterlevelse af denne beslutning.
- gennemføre de nødvendige tiltag for at sikre, at budgetkonsolidering i retning af et mellemfristet budget tæt på balance eller i overskud fortsætter gennem en reduktion af det konjunkturrensede underskud med mindst 0,5 pct. af BNP per år efter korrektionen af det uforholdsmæssigt store underskud.
- gennemføre effektive tiltag for at leve op til denne beslutning senest den 2. marts 2005.

Statsfinansielle og lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen har ingen statsfinansielle eller lovgivningsmæssige konsekvenser.

Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

Forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Kommissionens henstilling om rådsbeslutning under artikel 104.9 har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Iværksættelsen af proceduren vedrørende uforholdsmæssigt store underskud over for Grækenland og Rådets henstilling under artikel 104.7 blev forud for ECOFIN den 5. juli 2004 forelagt Folketingets Europaudvalg m.h.p. forhandlingsoplæg. Rådsbeslutningen under artikel 104.8 om Grækenlands manglende efterlevelse af rådshenstillingen blev forud for ECOFIN den 18. januar 2005 forelagt Folketingets Europaudvalg m.h.p. forhandlingsoplæg.

Holdning

Vedrørende dansk holdning

Som følge af Danmarks forbehold over for ØMU's tredje fase er Danmark ikke omfattet af og har ikke stemmeret i forbindelse med rådsafgørelser under bl.a. artikel 104.9, jf. Traktatens artikel 122.3 og 122.5. Fra dansk side tager man således Rådets afgørelse af, hvorvidt der skal rettes pålæg til Grækenland, til efterretning.

Vedrørende andre landes holdning

Der foreligger ikke oplysninger om, hvorvidt Rådet vil vedtage en beslutning om at rette pålæg til Grækenland under artikel 104.9.